

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII.

Ч. 126. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 2-го червня 1939.

No. 126. Jersey City, N. J., Friday, June 2, 1939.

VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Заг. «Свобода» N 126, 4-0237, — Заг. У. Н. Свобода N 126, 4-1018, 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗІЗНАННЯ ГЕНЕРАЛА МОЗЛЕЯ ПЕРЕД КОМІТЕТОМ ДАЕСА

ВАШИНГТОН. — Генерала Мозлея, що тепер у відставці, покликанно пере комітет Даеса для зізнань. Мозлеєві закинуто, що він стоїть у зв'язку з американськими фашистськими організаціями, а навіть претендує на їх вождя. Мозлей відкинув закиди вождівства, але признався до активності в поборюванні комунізму в Америці. Покликаний перед комітетом, він поведився визивально й хотів на початку зробити певну заяву. Та йому не дозволено. В ході допитів Мозлей твердив, що в Америці комунізм запустив глибоко коріння і комуністи приготували переворот, щоб захопити владу. Він твердив, що комунізм можна би було дуже легко викоринити, якби уряд хотів до того вжити армію. Він критикував уряд, що дає змогу розвиватись комунізму. Вкінці брав в оборону американсько-німецький «Бунд», і інші чужинецькі союзуєчі організації, кажучи, що вони також поборюють комунізм в Америці й через те рятують край від небезпеки.

ПОДЕШЕВІЄ ЗАЛІЗНИЦЯ.

НЮ ЙОРК. — Залізничні компанії в східних стейтах рішили обнизити ціну для перевозу пасажирів, головню на білети, куплені в оба боки. Обнижки будуть виносити від 10% до 32%, а поворотні білети будуть вартісні до двох місяців. Ті обнижки будуть впроваджені вже в найкоротшому часі й матимуть на увазі підняття фреквенції їзди на залізницях.

РУЗВЕЛТ ВИБИРАЄТЬСЯ В ПОЇЗДКУ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт вибирається в поїздку з політичними промовами по Злучених Державах. Завданням тої поїздки, як дехто ввевняє, є вивідати настрої населення в справі його третьої кандидатури на президентство. Перед поїздкою президент закликав до себе на наради заступників президента Гарнера, і конгресових провідників — спікера Бенкгеда, сенатора Барклея та конгресмена Рейбурна, щоб вирішити деякі важні справи. Йшло про те, щоб конгрес не закінчив нараду та не розіхався на вакації, ще заки президент вернеться з поїздки. Провідники конгресу запевнили, що конгрес не розідеється. По повероті з поїздки президент задумує енергійно виступити з зміною неутрального акту, який тепер застряг у конгресі. Деякі кола в конгресі так сильно виступають в обороні неутрального акту, що заповідають «філібюстер», себто обструкцію, якби хтось хотів переформувати зміну.

КОШТИ УРЯДУ ДАЛІ РОСТУТЬ.

ВАШИНГТОН. — За всякими обчисленнями на черговий фискальний рік, що починається з першим липня ц. р., кошти видатків уряду, не звертаючи уваги на так званий «економічний блок» у конгресі, який старався зменшувати видатки, зростуть на один біліон доларів.

ПОСАДНИК ХОЧЕ НОВИХ ПОДАТКІВ.

НЮ ЙОРК. — Посадник Ля Гвардія заявив, що цього року знов загрожують недобір у міському бюджеті і через те готові потерпіти ті люди, що дістають допомогу від уряду. Супроти цього посадник рекомендував знов наложити податки на папіроски, по 1 центові від пачки, як це було минулого року.

ВИБУХ У ШКОЛІ.

АКРОН. — На передмісті в Барбертон недалеко Акрону наступив вибух газу в публичній школі, в якій знаходилося 200 дітей. Вибух був такий страшний, що одну частину школи знищив цілком. Він поранив 46 дітей, серед яких щонайменше троє фатально. Вибух наступив внаслідок того, що кризь дір в газопроводі нагромадилось у підвалі чимало газу, який опісля занявся.

КУРСИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ.

НЮ ЙОРК. — Шкільні власті Ню Йорку підкреслили потребу навчання чужинців, що живуть в Америці і не є натуралізовані. Таке навчання вже переводиться тепер під зарядом «Доблю Пі Ей»; та його треба поширити, говорили вони. Завдяки теперішнім курсам багато чужинців освідомилися в американських справах і прийняли громадянство. 3,000 таких старих учеників дістануть свої свідоцтва серед відповідної церемонії на Світовій Виставі. Говорити там будуть: секретар Ікес, губернатор Лімен і посадник Ля Гвардія.

СТРАЙК ТОРОВЕЛЬНИХ МОРЯКІВ.

НЮ ЙОРК. — Моряки торговельної флоти на східній побережжі застрайкували, домагаючись вищих плат і кращих умовин праці. Переговори з компаніями не довели до порозуміння. Внаслідок того компанії відправили з праці чергових 3,000 корабельних робітників.

УРОДИНИ ПАРОХА ЛЯВЕЛЯ.

Парох ньюйорської католицької катедрі, Ляваль, святкував 83-тню річницю своїх уродин. При тій нагоді віджили спомини про минуле і про те, що змінилося за його довгого життя. Змін було багато. Катедрі св. Патрика, що стоїть нині в центрі Ню Йорку, на 50 вул. і п'ятій евені, стояла колись далеко за містом, серед фермерських піль. Коли архієпископ Гюз будовав її, то з нього сміялися й будову називали «Гюзова глупість».

ГЛЯДЯТЬ НА НІПОН ЯК НА СПАСИТЕЛЯ.

Ніонці ще й далі кажуть, що Ніпон не має на меті завойовувати Китай для себе, але тільки оборонити Китай від комуністичних впливів з СССР. Та згід з випавами європейських держав. І багато народів в Азії справді дивляться на Ніпон як на спасителя Азії згід з європейсько-американського володіння. Головно магометанські народи дивляться на Ніпон як на спасителя Азії для азійців. До 80 мільонів магометан живе в Індії. Інші магометанські країни в Азії такі: Афганістан, Іран, Арабія, Сирія, Палестина й Туреччина.

СТРІЛИВ З ФЛЬОБЕРТА ДО ТОВАРИША.

15-літній Адам Липинський з Залісса, повіт Чортків, під час суперечки з Осномом Чайківським, літ 15, стрілив до нього з фльоберта і поціпив у ногу. Куля застрягла вище коліна. Чайківського перевезли до лікарні в Чорткові.

СМЕРТЬ ДВОЄ ДІТЕЙ У ПОЛУМ'Ю.

В Ярославі в одному домику на передмісті живе Вероніка Кортивська з двома малими дітьми. 18-го м. м. Кортивська, покинена мужем, пішла до бюр Суспільної Опіки по підмогу, а дітей залишила у мешканці самих. Діти бавилися коло залізної печі. Нараз випав вуглик з печі й спричинив вогонь у мешканні. У дні м'вдушилися обое дітей. Під час рятункової акції вилдобули зо згарищ тільки зітлілі тіла дітей.

УТІК КРИЗЬ ВІКНО З ЛІЧНИЦІ.

З клініки очей утік 19-го м. м. нічю 24-літній пацієнт Іван Шкраба, зарібник зпід Радехова; він збожеволів і вискочив у біллу кризь вікно.

РИБНА ЛІЧНИЦЯ.

Дуже часто риби хворіють на різні недуги, здебільша на нирки, кишки, жоводук і вершки. Ті, що живуть на вілньих водах, часто гинуть без рятунку. Над тією справою призначено недавно д-р Поле в же робити тільки зовсім точне математичні висновки, тобто лікувати риби в то в от такий спосіб, як наприклад обчислюємо величину ладжунку зразу малі водні збірники, де сепарують недужі риби. До води всипують різні медичні складники, що радикально поборюють недуги. Іноді переводять навіть операції. Примінюють також відповідне відживлювання, застрики, тощо.

КОНФЕРЕНЦІЯ РИМО-КАТОЛИЦЬКИХ ДЕКАНАТІВ У ЛЬВОВІ.

У днях 13. і 14 м. м. відбулась у Львові під проводом архієпископа д-ра Б. Твардовського конференція римо-католицьких деканатів. З реферату єпископа Базика ясно, що 1901 року було в львівській римо-католицькій архієпархії 756,000 вірних, а тепер є 1,079,000; 1901 р. було 275 римо-католицьких парохій, а тепер є 416; 1901-го р. було 24 деканати, а тепер є 28, але ще творять нових 13, отже тепер можна вже числити 41 деканат. Сам Львів буде мати три деканати: середміський, підміський і позаміський.

ГРУДОЧКА ВАРТОСТІ 35 МІЛІОНІВ ДОЛАРИВ.

Нераз ви вже чули про раду, що його вживають до вилкування людей з пістряка. Та всього раду так мало на світі, що з того всього раду, що його видобуто досі, можна зробити отаку грудочку, що булаб 2 цалі довга, 2 цалі широкі та 2 цалі висока. Значить, у кулак можна її сховати. Та колиб ви мали в кулаці таку грудочку раду, то моглиб сказати: «От цілий банк ношу в кулаці!» Бож така грудочка раду вартує 35 мільонів доларів.

КРИВАВІ ПОРАХУНКИ.

У Текучій, повіт Коломия, 42-літній Василь Гнатюк замордував сокирою свою матір, 62-літню Марію Гнатюк. Причиною вбивства були родинні непорозуміння. Убивника арештували. — У Річці, повіт Косів, хтось стрілив шротом до Михайла Сенчука та поклав його трупом на місці. Сенчук дістав кільканадрізів кулькою шроту у праві груди і в голову. Тло вбивства невідоме.

КАНАДА ВИРОБИЛА УНЦЮ РАДУ.

За три минулі роки фабрика в Порт Гові в Онтеріо виробила одну унцію, тобто одну 16-ту частину фунта, раду, що вартує 850 тисяч доларів.

П'ЯНИЦЯ НЕ ЗМОЖЕ ЖЕНИТИСЯ.

У Данії ухвалили поправку до подружнього закону, згідно з якою затятий алкоголізм становить перешкоду до закінчення подружжя.

РОЗУМ МАШИНИ.

Як усі знаємо, є вже тепер і такі машини, що самі впорядковують картки по бібліотеках, що рахують. Та чи можна видумати і таку машину, що заступила людський розум, що думалаб для людей? На це питання можна відповісти тільки ось як: машина може робити тільки зовсім точне математичні висновки, тобто в то в от такий спосіб, як наприклад обчислюємо величину якоїсь площі в квадратних мірках. Але фільсофічних міркувань та висновків не потрапляє зробити, бо ми думаємо не на підставі спостережень фактів, але й при помочі того, що можна назвати одідинним розумом, інстинктом, та силою передбачування.

БАЛЬОНИКИ БАТІ У БЕРЕСТІ.

На полях села Подолісса, берестейського повіту, знайшли три бальоники, приналежні до фабрики дзуття «Батя». До бальоників була причіплена картка, написана по німецьки, такого змісту: «Протекторат здоров'яє Фіра». Як видно, фірма Баті слава привіти до канцлера з нагоди його уродин, але вітер пагнав бальоники аж до Берестя.

ВИСЕЛИЛИ СВЯЩЕНИКА.

Сяницьке староство заборонило о. Іванові Тетерці, пароху села Команча, на Лемківщині, перебувати три роки у прикордонній смузі, тобто у всіх прикордонних повітах, бо — як сказано в старостинському письмі, о. Тетерка «був караний карно-адм. оренченням староства з 7. XII. 1938». Виселення мало відбутися до 24 годин. — Для пояснення слід додати, що о. Тетерка сидів 4 місяці у слідчій в'язниці у Сяноці пі замітом вербування членів до «Карпатської Січі» і 18-го березня вийшов як невинуватий на волю. За тиждень побуту під поліційним доглядом на волі о. Тетерку виселили повинним актом староства і він вийшов до Перемішля. Мотив староства оснований на адм. карі (1 зл.), наложений на о. Тетерку за те, що у прикордонній смузі не мав раз «особистої виказки», що лежала тоді у бюрі староства. Проти виселення о. Тетерки внесено відклик до воевідства.

ПІДЛОГА З НЕПРОМОКАЛЬНИХ ПЛИТ.

Німці нічого не марнують. Визбирають усія куски дерева й гнблівки з них виробляють непромокальні плити для вимощування хати. Підлога з такого матеріалу навіть і трішки як із звичайних дошок.

ВБИВАЄ І ПЛЕКАЄ БАКТЕРІЙ.

Той газ, що повстає з раду, двоциний: він і сприяє зростові бактерій і вбиває їх. У родовому газі знаходиться два роди проміння. Один рід проміння називаємо з грецька бета, а ругий — гамма. Від родового проміння гамма бактерії розростаються та розмножуються, а від проміння бета гинуть. Тож родовий газ обосічний. Можна його вживати і до вигублювання шкідливих бактерій і до розмножування помічних бактерій.

ЧОМУ БАНКНОТИ МІЦНІ?

Ви вже й самі спостерегли, що паперові гроші зроблені з досить міцного паперу. Найміцніший папір можна виробити з рамієвого полотна. Слабший, коли з такого полотна, що має тільки домашню рамію. З віковичного рамія виробляють папір на гроші, наприклад, у Франції. В Китаю, Ніпони й Індії мають люди й убрання з рамієвого полотна. А таке убрання може з роду в рід переходити. — дідусь і внукам своїм може передати убрання, в яким сам ходив, як був іще хлопчиком.

АВТОНОМІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ НА ЧЕРЗІ НАРАД

БУДАПЕШТ. — Вибори до парламенту скінчені. Тепер урядово подають, що одною з перших точок нарад нового парламенту буде справа автономії для Карпатської України. Думають, що та справа не потягне за собою роздору, але зате прийде до гострої боротьби, коли парламент обговорюватиме справу земельної реформи.

ОБСТОЮЄ САМОСТІЙНІСТЬ.

БУДАПЕШТ. — Міністер заграничних справ, Чаки, заявив, що в Німеччині є «невідповідальні елементи», що мішаються у внутрішні справи Мадярщини, але Мадярщина дасть собі з ними раду і охоронить край від чужих впливів. При тому підкреслив, що канцлер Гітлер не має нічого «спільного з тими елементами».

ТАЖКИЙ ПОРІД.

МОСКВА. — Вячеслав Молотов, советський прем'єр і комісар заграничних справ, знову розчарував Англію, коли заявив, що англо-французькіє пропозиції про ненапад не задовольняє Совети. Молотов далі твердив, що цей проект не здержить нападу, якщо не візьме в охорону такі сумежні з Советами держави як Латвія, Естонія й Фінляндія, і то в такій самій мірі, як береться в охорону Польщу, Румунію чи Туреччину. Молотов підкреслив, що Совети ждуть на діла, бо ті слова, з якими до них підходить Англія, вказують, що Англія і Франція не ставляться до союзу цілком серйозно.

ДУМАЮТЬ, ЩО ПІДУТЬ МОСКВІ НАЗУСТРІЧ.

ЛОНДОН. — В Англії не надіялися, що Молотов дасть аж таку відповідь, яка не посує вперед Росії військового зближення Англії, Франції й Респі. Англія виправдує себе між іншим тим, що тоді її напрошуватися з гарантією Латвії, Естонії чи Фінляндії, коли ті держави собі такої гарантії не бажають. Вони вже були під Росією і тепер не хочуть мати з нею нічого спільного і не бажають бачити советського жовніра на своїх землях. Та проте уряд певний, що такі знайде спосіб, щоби піти Советам далі на уступки і таки заключити з ними союз.

ПРО ЩО В МОСКВІ ЗНАЛИ?

ЛОНДОН. — В часі, коли в Москві Молотов готовився виголошувати промову в справі військового союзу Англії, Франції й СССР, англійський прем'єр Чеймберлін перебував на відпочинку в сера Френсиса Ліндлія, що був британським заступником у Петрограді в тому часі, коли був свідком кривавої большевицької революції. Від того часу він усе є звязаним ворогом Советів. Тому три роки, коли була мова про війну між Советами і Японією, сер Ліндлі заявив, що в такому випадку симпатії Англії не будуть цілком по стороні Советів. Тепер пишуть, що Молотов мав і те на приміті, коли відповідав, що Совети мусять бути обережні.

НА НАЦИСТИЧНИЙ ЛАД.

БРАТИСЛАВА (Словачина). — Вся молодь мусить належати від 6-го року життя до Молодечих Організацій Глінки і там остатись до 19-го року. Потім автоматично молодь переходитиме до Глінкової Гвардії, звідки приділяться вибранців до Родобрани — корпусу еліти. Всі ті організації матимуть військовий характер.

„ГАЙЛЬ, СТАЛІН“.

ПРАГА. — Так, кажуть, кричали діти в залізничних вагонах, ідух з Морави до Зліну. Окили були звернені проти Німеччини. Вагон з дітьми й учителями відділено від поїзду і придержано. Такий чином діти перебувають уже три дні в вагоні, звідки їх не выпускають.

ПРОТИ НАДМІРУ КОСМЕТИЧНИХ ВИРОБІВ.

БЕРЛІН. — У Німеччині відчувається брак робітників. Тому націсти починають забирали робітників з різних підприємств, що виробляють усія прикраси для жінок, і беруть їх до іншої роботи. При чому кажуть, що ті різні прикраси всеодно не є нічим іншим, а тільки «гумбугом». Також пишуть, що нема потреби продукувати аж 200 ріжних родів смазовил для прикрашування облич. Вистарчить — десять!

ПРХАЛА КРИТИКУЄ.

ВАРШАВА. — Ген. Прхала, відомий, як пише Польська Агенція Телеграфічна, зо своєї «лацифікації Підкарпатської Руси», заявив польським газетарам, що останеться в Польщі, а втік з Праги тому, що не міг довше приглядатись до німецької грабункової господарки. Він нагадував зрадниками тих, що віддали край Німеччині. До них зачислив він також і чеського героя-генерала Сирового. Агенція підкреслює, що Прхала говорить дуже добре по польськи.

4. 126.

3 ДНЯ

ПОГЛЯНЬМО ТРОШКИ ВЗАД.

Перед нами стаття бувшого амбасадора червоної Еспанії до Франції, Луїса Аракістена, поміщена в Нью-Йорк Таймс з 21 травня ц. р.

У тій статті цей еспанський амбасадор без обиняків обвинувачує Сталіна, що своїми інтригами в республіканській Еспанії довів її до упадку. Через ті інтриги республіканська Еспанія попала вчлості в руки комуністів. Прем'єр Негрін був сліпим знаряддям Сталіна. Дослідно він пише:

„Три підсекретаріати, війни, маринарки і летунства, були в руках комуністів, що були правдивими панами армії. Д-р Негрін не зносив біля себе нікого, крім мізерних людей. Одного разу, коли Хуліо Альварез дель Вайо знов став міністром закордонних справ, президент Азана, котрий мав малу думку про д-ра Негріна, запитався його, чому він називав дель Вая? Д-р Негрін відповів: „Тому, що я не міг знайти дурнішого від нього“. В той спосіб провадилась війна в республіканській Еспанії!“

НА СЛУЖБІ ЧУЖОГО КРАЮ.

Описуючи силу комуністів, Аракістен говорить: „Ціла преса була в руках уряду, а це те саме, що в руках комуністів; або була контролювана цензурою, що була теж комуністичною. Ми мали газету в Мадриді, Кларіад, заложену мною: її вивласнено на пропозицію комуністів. Ми мали йшу у Валенсії: її захопив міністер внутрішніх справ, соціаліст Зугазагойтія. Найважливіші міністерства, з воєнної точки погляду, були опановані комуністами... В підсекретаріаті пропаганди більше як 90% функціонерів, яких усіх було коло 500, що більшості заховалися там перед службою на фронті, були комуністи. Пропаганда, яку вони вислали за границі, спінала тільки тих похвалі д-рові Негрінові, панові Альварезові дель Вайові та комуністам. Начальником шифрового бюро був комуніст, отже секретні звідомлення республіки, одержувані за границі, доставала скорше російська амбасада, ніж еспанський уряд. Комунізм був державою в державі, на службі — що найважливіше — чужого краю.“

ЯК СОВЕТИ ЗДОБУВАЛИ СИЛУ.

Попередній прем'єр Ляро Кабале, говорить Аракістен, був твердим чоловіком і не хотів бути забавкою Сталіна. Отож Сталін рішив його усунути і наставити д-ра Негріна. А натискав він на валенсійський уряд тим, що спиновав доставу амуніції і зброї.

„Щоб Совети посилали нам воєнні матеріали“, пише він, „треба було усунути тих людей, проти яких виступили комуністи“. Дійсно, в останніх місяцях уряду Ляро Кабале-ра засоби прихилили в малій кількості і в поганій стайі. Як тільки зорганізовано кабінет д-ра Негріна, Росія почала знов регулярно посилати свої посилки.“

„Та фактично“, пише він далі, „Совети ніколи не посилали подостатком своїх матеріалів. Чому?“

ЦЕ ЗАГАДКА.

На це він відповідає згодом: „Одна гіпотеза, коли би показала правильною, потвердила підозріння, яке ми, еспанці, мали вже віддавна, від 1937 року, що Йосиф Сталін не хотів, щоб ми виграли війну, бо це дуже розсердило б канцлера Гітлера. Ані не хотів він, щоб ми програли заскорю. Бо як тільки е-

спанський конфлікт був би зліквідований, то пан Гітлер мав би більше свободи рухів у своїй агресивній політиці на сході Європи, і навіть проти самого Советського Союзу. Пан Сталін просто хотів продовжати нашу війну в неозначений час, щоб затруднювати чимсь Мусоліні і Гітлера і змусити останнього вкінці прийти до порозуміння з СС-СР. В еспанській війні він бачив лише стратегічне маневрування“.

ЮДИНА ПОМІЧ СТАЛІНА.

Ось так виглядав цей „валенсійський уряд“ і так виглядали советські інтриги в Еспанії. Комуністи захопили цілу владу. Захопивши, не дбали навіть про заведення там

настало комуністичного устрою, тільки в злочинний спосіб використовували криваву різню для московських цілей, щоб займати війною увагу Мусоліні і Гітлера й не допустити до звернення їх очей на Совети.

Ми писали від самого початку, що валенсійський уряд є комуністичний і що знаходиться під впливами Москви. Писали теж, що на шкурі еспанського народу червона Москва вирівнює свої особисті порахунки. Та як за це даляти нас наші „оборонці демократії“! Як вони обстоювали за валенсійським урядом, називаючи його „демократичним“! Чи матимуть вони тепер настільки характерности, щоби признатись до помилки?

УКРАЇНСЬКА УЧАСТЬ У СВІТОВІЙ ВИСТАВІ

(Звіт Д. Галичина, предсідника Укр. Амер. Виставого Товариства, зложений на загальних зборах цього Товариства, що відбулися в Нью-Йорку 26. травня 1939 р.)

У липні минулого року відбулись останні загальні збори членів Українсько-Американського Виставового Товариства. Кажу, загальні збори членів Виставового Товариства, бо коли мова про збори виконного комітету Виставового Товариства, то таких зборів від липня до сьогодні відбулося кільканадцять. Упродовж кількох місяців виконний комітет відбував наради майже кожного тижня. Такі наради відбувались у справі виступу хору на Українським Дні на Світовій Виставі, в справі підписання умови з хором щодо його видатків, у справі підготування танкового виступу, і видатків, поділених з таким виступом, у справі вистави народного мистецтва, в справі винаймлення місця для вистави мистецтва, в справі приміщення вистави на родного мистецтва в Чеській Павільоні, коли ще існувала Карпатська Україна, в справі видання окремої пам'яткової книги з приводу нашої участі в Світовій Виставі та взагалі в усіх тих справах, що мали на цілі підготувати як слід програму Українського Дня. Тут я вичислив тільки кілька точок, щодо яких треба було скликати збори виконного комітету. А коли взяти під увагу, що не раз заходила потреба скликати кілька разів збори для вирішення тільки одної справи, то покажеється, що виконний комітет відбував свої наради дуже часто. Усі ті справи, над якими треба було радити, були того роду, що виконний комітет міг самий їх вирішити, а тому й не скликавано загальних зборів усіх членів Виставового Товариства.

Я згадав тут тільки кількома словами про ті справи, які вирішував виконний комітет. Тепер я обговорю докладніше кожну точку зокрема. Отож на останніх загальних зборах Виставового Товариства в липні минулого року було порішено, що з огляду на малу жертвеність на ціль нашої участі в Світовій Виставі треба залишити думку будови павільону, а підготувати таку умову, як буде можлива відповідно до зібраних грошей. Це й робив виконний комітет. У першій мірі ми вели пропаганду в справі збіркової акції, поміщуючи в часописах низку статей, комунікатів, закликів, оголошень і висилаючи збіркові листи та книжечки до поодиноких громадян і ріжних товариств. У тому самому часі ми вели працю у підготуванні нашої участі в Українським Дні на Світовій Виставі, що має відбутись 18. червня 1939 р.

Для цієї участі зорганізовано хор під проводом професо-

ра О. Кошиця. З тим хором виконний комітет підписав умову, згідно з якою Виставове Товариство зобов'язалося виплачувати на видатки подорожжів хористів на генеральні проби і за працю диригента 40 відсотків з усіх зібраних грошей на ціль нашої участі в Світовій Виставі. Цей умови ми держимося та виплачуємо умовлену квоту на видатки хору й диригента.

У Нью-Йорку й околицях Нью-Йорку зорганізовано клуби танцюристів, яких підготував п. Кістев. Крім цього заангажовано ще п. Лаврика, який помагає п. Кістеву в підготові танцюристів. Виставове Товариство виплачує п. Кістеву по \$15 тижнево за його працю. Таксамо п. Лаврик дістає відповідну винагороду.

Виставове Товариство заангажувало на соліста славного оперового співака, п. Михайла Голинського.

У справі вистави народного мистецтва ми були по-робили всі потрібні заходи з чеським консулом у Нью-Йорку. Я переговорював цю справу кілька разів з чеським консулом і ввечері був повну згоду на те, щоб українці були заступлені зо своєю виставою в чеським павільоні. Виконний комітет робив це в порозумінні з урядом Карпатської України. Ми мали дістати також від уряду Карпатської України потрібні речі для вистави. Та з тих наших старань нічого не вийшло, бо Карпатська Україна знайшлася під окупацією Мадярщини, а тоді виконний комітет мусів залишити далі переговори з чехами.

Опісля ми довідувались, чи не можнаб виняяти якесь бодай маленьке приміщення для вистави народного мистецтва, і переконалися, що це неможливе, бо Виставове Товариство не розпоряджає різними на те фондами. Всіх грошей на всі видатки нашого виступу зібрано досі коло \$4,500, а дуже мале приміщення для вистави, яке ми хотіли винайти, коштувало б \$6,000.

Щоб оставити якусь тривалу пам'ятку про цей Український День на Світовій Виставі, виконний комітет був порішив видати окрему пам'яткову книгу. У цій книзі мали бути поміщені англійською мовою відповідні статті про Україну, її культуру, штучку, мистецтво, про досягнення української імміграції на ріжних ділянках розвою, а крім того мали там бути поміщені також оголошення. Поодинокі особи були вже перебрали на себе виотовлення праці на признані теми для цієї книги, а таксамо зібрано вже оголошення на кількатор долярів. Вже на-

віть замовлено й видрукувано окладинки для цієї книги з прекрасним артистичним малюнком і написом „Окрейніен Дей“. Та опісля зайшли щодо Українського Дня такі зміни, які змусили нас залишити видання цієї книги. Очевидно, гроші, зібрані на оголошення, треба буде звернути тим громадянам чи фірмам, що дали ці оголошення.

А тепер приходжу власне до обговорення згаданого зміни щодо Українського Дня. Як відомо, Український День має відбутись 18. червня. Коли виконний комітет проголошував цей День, то робив це на підставі відповідної згоди від Корпорації Світової Вистави. Ми були і є у посіданні листів від заряду Світової Вистави, відділу „Спешел Івент“, а в тих листах стверджено, що день 18-го червня 1939 року зарезервовано для Українського Дня та що для української програми призначено час від другої до шостої години пополудні.

У липні цього року заряд відділу „Спешел Івент“ прислав листа, запрошуючи нас на параді. На тих нарадах був і секретар д-р Демидчук. Директор „Спешел Івент“ бажав дістати від нас вияснення щодо того, кого заступають і які організації представляють поодинокі члени Виставового Товариства, та яку запоруку ми можемо дати зарядові Світової Вистави щодо належного виведення програми на Українським Дні, а також щодо того, що на тім Дні ми не будемо вести ніякої політичної пропаганди. Коли ми представили йому директорові, які центральні установи й організації заступають поодинокі члени Виставового Товариства, то він був вповні дово-ленний тим виясненням, заявляючи, що колиб так Виставове Товариство мало представників тільки від малих місцевих організацій, тоді заряд Світової Вистави не міг би прийняти запоруки щодо успішного виведення програми та щодо відповідної масової участі української імміграції в та-кім Дні. А що Корпорація Світової Вистави мусить глядіти в першій мірі на бізнесову сторону всяких Днів, то її заряд мусів би добре застановитись, чи давати День такий групі, яка не малаб відповідного попєртя великих центральних бенефіціюх та церковних організацій.

Щодо другої справи, а саме, пропаганди, то ми заявили, що ціллію програми Українського Дня не є ніяка пропаганда. Тою програмою ми будемо старатись виказати культурні здобутки молодого, тут родженого українського ам. покоління, виказати красу української пісні, музики, танців.

Ці наші вияснення ми підтвердили опісля окремим листом до заряду Світової Вистави.

З початком квітня виконний комітет отримав листа від заряду відділу „Спешел Івент“, повідомляючи нас, що Український День не може відбутись. У листі не було подано ніякої причини для цієї відмови та уневажнення Українського Дня. Тоді виконний комітет передав цю справу п. Пізнакові, адвокату Виставового Товариства, який вистарався, що українська програма на Світовій Виставі відбуватись 18. червня так, як це було постановлено в початках.

Зазначу тут, що впродовж кількох останніх тижнів п. Пізнак доложив багато часу, праці та старань, щоб вивести знову нашу участь у Світовій Виставі. Він був постійно в порозумінні з виконним комітетом та робив усе за його згодою. Праця, яку він виконав, не була легка, коли зв'язати, що всі перешкоди для відбуття Українського Дня по-

НОВИНА!

ЗАХОДОМ ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В СТЕЙТІ КОНЕКТИКОТ
відбудеться перший раз за 45-літнього існування величаве свято, так званий
СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ
В НЕДІЛЮ, 11. ЧЕРВНЯ (JUNE 11, 1939)
у MANOR CHOR PARK HALL, 412 Orange Ave., WEST HAVEN, CONN.
Парк відчинений від 10. години зрана.

Шановні Українці! Вже 45 літ минуло з місяця лютім, як існує та наша величаво організації, та твердимо заокреанських українців, що зберегла наші святощі, що виплатила міліони підмог вдовам і сиротам, що знала зо своїх добродійців усею українському загалові. Ми, українці стейту Конектикот, маємо перший раз нагоду зійтись, як одна велика Союзова родина, та своєю приваєністю докати, яка дорога нам та організації Український Народний Союз. На цій святі буде промовляти головний предсідник, п. М. Мурашко, а до молоді в англійським язичі редактор UKRAINIAN WEEKLY, п. С. Шумейко. Хайже в тім дні не бракне ні одного українця, а головню члена Укр. Нар. Союзу! Всі на свято Союзовий День!
126,31
Комітет.

ходили з боку такого чини-ка, якого не міг побороти і американський „Дейлі Мірор“. Про це повідомитись загал у своїм часі. Тепер тільки зна-чимо, що ця справа вже по-кінчена. Наш виступ на Світовій Виставі запевнений. У день 18. червня українська імміграція візьме громадну й масову участь у цім виступі.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО ЙОРК, Н. Й.
Про Карпатську Україну через радіо.

Гром. К. Лисюк, що вернувся недавно з Карпатської України, де пережив разом із українським населенням цього краю відомі трагічні події, виголосив дня 27. травня через радіо коротку промову, в якій між іншим сказав таке:

„Кілька днів тому я вернувся з Карпатської України. Бачив багато, але передати це все в трьох мінутах важко. Я був свідком боїв з чехами в Хусті. Місяць після того я ще перебував на Словачині і бачився із збігцями з Карпатської України та міністрами карпатської влади.

„В наступну суботу я буду мати відчит у Карпатській Галі в Нью-Йорку. Там ви зможете почути більше про події в Карпатській Україні. Там я зможу більше і ширше все з'ясувати.

„Я привіз зо собою три фільми, в яких є знято багато картин з життя і подій того часу. Є знятий перший сойм Карпатської України, промови першого президента Волошини, міністрів та послів. Події з 14. березня, будинки знищені боями з чехами. Крім того є фільм, представлений січовиками, дійсними учасниками боїв. Фільм передає лише частину того, що в дійсності було. Але і цього вистарчить, щоб мати поняття про те, що там творилось.

„Одно мушу зазначити, що Січ Карпатської України не знеславила свого імені. Українці Карпатської України показали цілому світові, що український нарід дозрів до державного життя. Він хоче волі, завзято бореться за волю і він її здобуде. Це лиш питання часу.

„Я був свідком, коли 7 січовиків 2 години держались

проти трьох повзів і сотні чехів. З моєї келі, де я сидів а-рештований, забирали січовиків і розстрілювали, а вони йшли з усміхом на смерть і казали: „Слава Україні!“ Це були герої. Це велитні українського народу! Честь і слава їм!

„Українці в Америці, що збирали одяги для Карпатської України, зробили тим велику посередню прислугу нашим карпатським січовикам, бо спасли не тільки їх життя, але й дали їм можливість видержувати бій за Хуст. Ті пакунки вжили січовики на забарикадування вікон і дверей в будинку Січі, там, де був бій. А біле шмаття йшло на перев'язку ранених. Цей будинок є знятий на фільму. Просто дивним стає, як вони могли видержати там кілька годин бою з чехами і залишитись живими.

„Українці Карпатської України не впали на дусі. Уряд продовжує свою працю на імміграції. Перший президент Карпатської України, Волошин, зо своїми міністрами працює далі і вірить в остаточну перемогу. Але ми мусимо йому помагати в його тяжкій праці. Ми, українці, на всіх українських емях, творимо одно національне тіло. Отож

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У ГАРТФОРДІ, КОНН. ДНЯ 16. ЛИПНЯ 1939.

На тім святі відбудеться посвячення двох національних прапорів, а це укр. і амер. Свято відбудеться у Литовським Парку.

Просимо українців зо сусідніх місцевостей, щоби стримались зо своїми забавами і підприємствами на цей день і дали нам нагоду в присутності своїй відсвяткувати як слід цей День. Громадам, котрі не зрозуміють, широдякує Комітет Свята.

Програма свята буде оголошена пізніше.
Микола Хорнат, предс.; Василь Дерляш, кас.; Катерина Саган, секр.

ПОЗІР! В НЕДІЛЮ, 4. ЧЕРВНЯ (JUNE 4, 1939) ПОЗІР! у RIVERSIDE PARK RIVER ROAD, BETWEEN BOUND BROOK & NEW BRUNSWICK, УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ГРОМАДА МІСТА НЬОЯРКУ при допомозі доокреанських Громад стейту Нью-Джерзі та Товариств, які кооперують з нею,

вааштовує

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ДЕНЬ

з якого чистий дохід призначено частю на допомогу потребуючим у Карпатській Україні, а решту на будову Укр. Нар. Дому, 675 С. 19 ул. Ньюарк, Н. Дж., під який церква і 8 організації, групуючихся біля неї, вже закупили величаву площу.

Головні атракції УКР. ДНЯ:
1. Соборна Сл. Божя, яка розпочнеться в год. 11. перд пол. 2. Спільний Обід, відтак виступи хорів та учеників Р. Школи. 3. Реферат про теперішнє положення на Рідних Землях. 4. Народні танці про добір. Оркестри. 5. Забави з танцями до пізної ночі. — Вступ до парку 25 ц.
БОСИ ВІД ЦЕРКВИ ВІДПІЛКАЮТЬ У 9:30 РАНО.
Дороговказ: з Нью-Йорку. Ньюарку та околиці їхати Highway 29 до Bound Brook, N. J., відтак звернутись наліво на S. 28. — 3 Філадельфії, Честер і Трентону їхати Lincoln Highway до New Brunswick, N. J., і на Raritan Bridge, та звернутись наліво на S. 28.
Вразі непогоди є до розпорядчости Павільон на 2,000 осіб.
До численної участі запрошує Вас — КОМІТЕТ:
о. д-р В. Клодницький, Н. Тимчишин, Г. Ковадло, Я. Шинковский.

УВАГА!

ПОДАЄТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, ЩО УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОН. ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР“ У НЬО ЙОРКУ, ВІД. 361. У. Н. СОЮЗУ
устроює

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 4. ЧЕРВНЯ (JUNE 4, 1939)
у DEXTER PARK, 74-11 JAMAICA AVENUE, WOODHAVEN, N. Y.
Парк отворений від 10. години зрана до пізньої ночі. — Музика добірна. — Вступ 50 ц.
DIRECTIONS: From Canal or Delancey Sts., Manhattan, take B. M. T. Subway Jamaica Line, and get off at Elderts Lane Station. From 14th St. Canarsie Line or L. in Brooklyn, change at Eastern Parkway and Broadway to Jamaica Line and get off at Elderts Lane Station.

Пікніковий Комітет.

МУЗИЧНА НОВИНА

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ ТРЕТІЙ АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ НА ОРХЕСТРУ

(НА 10 ІНСТРУМЕНТІВ)
ЦІ ТАНЦІ ДУЖЕ ДОБРЕ НАДАЮТЬСЯ НА БАЛІ, ВЕСІЛЛЯ І ІНШІ ЗАБАВИ.
Опрацював і видав ІОСИФ СНИГІР.

Альбом українських танців ч. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

- АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ Ч. 1.**
1. Січовий марш
 2. Рогатинська Коломийка
 3. Бандура, вальс
 4. Повітряна коломийка
 5. Гречаники
 6. Буковинська коломийка
 7. Козак
 8. Весілля починає, полька
 9. Весілля полька
 10. Український гопак
 11. На весілля, полька
 12. На забаві, полька
 13. Сіянська, коломийка
 14. Завдя, оберок
 15. На Україні, вальс
 16. Гандзя, полька
 17. Кохайтеся чорнобриві, вальс
 18. Світло, полька
 19. Новомодна, полька
 20. Біду собі купила, полька

- АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦІВ Ч. 2.**
1. Канарок, полька
 2. В Рогатині на забаві, полька
 3. Чабан
 4. Ой, під гаєм, полька
 5. По весілля, полька
 6. Коробушка
 7. Заграй мені, музиченко, полька
 8. Гоним вітер, коломийка
 9. В Підгородю, коломийка
 10. Підуй собі погуляю, полька
 11. До весілля, оберок
 12. Кокета
 13. Гречка
 14. Гопак, полька
 15. Український козак
 16. Надвірна коломийка
 17. Кину кужіль на полицю, полька
 18. Сумні хвили, вальс
 19. Баламути, вальс
 20. Ми підем до бою, марш

- ТАНЦІ, ЯКІ МІСТЯТЬСЯ В АЛЬБОМІ Ч. 3.**
1. А я люблю Петруся, полька
 2. Грай мені скрипку, полька
 3. Соловейко, полька
 4. Шумка, полька
 5. Біда сирота, вальс
 6. Для розради, вальс
 7. Гуцулка Коломийка
 8. Верховина Коломийка
 9. У саду веселим, полька
 10. Гандзя Люба, полька
 11. Ганка, полька
 12. І шумить і гуде, полька
 13. На вулиці сурма грає, полька
 14. Кум до куми, полька
 15. Надія, вальс
 16. Кася, оберок
 17. Лемківська мазурка
 18. Метелиця, козак
 19. Гетьман Мазепа, козак
 20. Разом, браття, у ряди ставаймо, марш

No. 3
FOR ORCHESTRA
Collected and Arranged by
JOSEPH SNIHUR

INSTRUMENTATION
1st Violin
1st-2nd Flut Cornets
1st-2nd Flut Clarinets
Trombone-Cello
Bass-Tuba
Piano
Eflat Alto Saxophone
Price each Book 50 cents
Piano Book \$1.00.

Published by JOSEPH SNIHUR 171 Hillside Ave., Newark, N. J.

Це вже третє видання Українських Танців, яких досі ще не було. Тому українські музиканти повинні підтримувати це видання та уживати лише українські танки на українських забавах, а тим самим допомогти видавати українські ноти, яких нам потрібно. — Замовляйте ще сьогодні. Пишіть на адресу:

JOSEPH SNIHUR, 171 Hillside Avenue, Newark, N. J.

УВАГА! — ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

СОЮЗ УКРАЇНОК У ТРЕНТОНІ

уважте

ЖІНОЧІ ЗБОРИ

для поширення організації

Союзу Українок

У НЕДІЛЮ, 4. ЧЕРВНЯ 1939.

НА УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ,

18 Вулланда стр.

Початок у 3. год. пополудні.

На зборах буде головна організація Союзу Українок Америки, пані Олена Шогрин з Філадельфії.

Українські Жінки! Ані одної жінки не повинно бракувати на тих зборах.

Хочіть зборити?

Медицина.

Молодий пан Петрушка студіє медицину. Його знайома, пані Х., просить його, щоб записав їй успішний лік проти болю голови.

— Дорога, — відповів Петрушка, — я не можу вам цього зробити, бо я щойно на першому році студії.

— Я це знаю, — відповіла пані Х., — але я думала, що ви починаєте вчитися від голови.

БЕРЛІН — Осьме чудо світу

Велитєнська розбудова столиці Німеччини.

Свят-Весір перебув цього року канцлер Гітлер у товаристві шістьох тисяч будівельних робітників. При цій нагоді виголосив промову, в якій звернувся до робітників з закликом, щоб їхнім завданням буде перебудувати Берлін так, щоб міг бути гідною столицею могутньої держави. Плян тієї розбудови, зроблений за вказівками канцлера Гітлера, вже виготовлений, так, що тепер архітекти-фахівці виконують лиш подробиці.

Велитєнське місто мають перетинати дві головні осі. Одна з них ітме з півночі на південь, а друга з сходу на захід. Північно-південна вісь матиме довжину 38,5 км., а східно-західна довжину 50 км. Хрест, який творитимуть ті осі, буде замкнений перстеном 4 величезних вулиць, що матимуть оточення з великими о-

кружними автострадами, які оточують Берлін. Іншими словами: з найдавших окраїн міста можна буде дуже скоро дістатися до його центра.

Перебудовані підземні залізничні теж причиняться до скорі сполуки. Таким способом величезні незабудовані ще або рідко забудовані простори довкруги Берліна, й то далеко віддалі, будуть зв'язані з центром міста. Цей зв'язок має причинитися до прискореного мешканевого будівництва, що має виносити 20,000

нових мешкань річно.

Мають теж перебудувати залізничний вузол Берліна. На місце дотеперішніх численних залізничних дворців, мають повстати два величезні дворці — один північний, а другий південний. Перед північним дворцем має повстати величезне штучне озеро 1,200 м. довжини й 500 м. ширини.

Здовж північно-південної осі, що має бути головною комунікаційною артерією Берліну, мають збудувати величаві будівлі, в яких знайдуть примі-

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ІНШИХ СТЕЙТІВ! УВАГА!

ПРИ НАГОДІ ВІДВІДИН СВІТОВОЇ ВИСТАВИ в НЮ ЙОРКУ

не забудьте завітати до УКР. РЕСТАВРАЦІЇ під назвою:

"LUCKY OPEN KITCHEN"

33 THIRD AVE. (3), між 9. і 10. вулицею, NEW YORK CITY

Там можна дістати по приступних цінах смачні старокраїні, як і різном американські страви. Ми певні, що Вас задовольнить, як цього певні ті сотні й сотні ньюйоркських українців і американців, котрі вже щодня заходять до нашої Реставрації. За добрий харч і обслуговування браття І. А. ГЕЛЕТІЙ.

щення величезні готелі, ресторани та розривкові локалі. На сьогоднішній Королівській площі мають збудувати величезну будівлю на прилюдні маніфестаційні збори. У тих будівлях має вміститися мільон людей.

У південній частині, т. зв. "Тіргартену" має повстати величава будівля міністерства війни, а на схрещенні нової осі з Почтамською вулицею має повстати величезна площа, довкруги якої збудують різні державні будинки, що матимуть рівну висоту, а саме 25 метрів.

Виконання цього велитєнського плану обчислено на 12 літ. Південний двірець мають збудувати до 1945 р., північний — до 1948 року, а цілий план мають здійснити до 1950 року.

Знаючи німецьку солідарність і витривалість, маємо підставу вірити, що цей велитєнський план розбудови Берліну вико-

ДАРОМ вишлемо МАПУ-РОЗКЛАД Світової Вистави (World's Fair). Велі уллиці, будинки, павільйони не послалите грошей, лиш з шти на пересилку. Адресуйте: S. U. R. M. A. 325 E. 14th ST., NEW YORK, N. Y.

Даром пробіра **МІЛЕРТОН LAXATIVE**

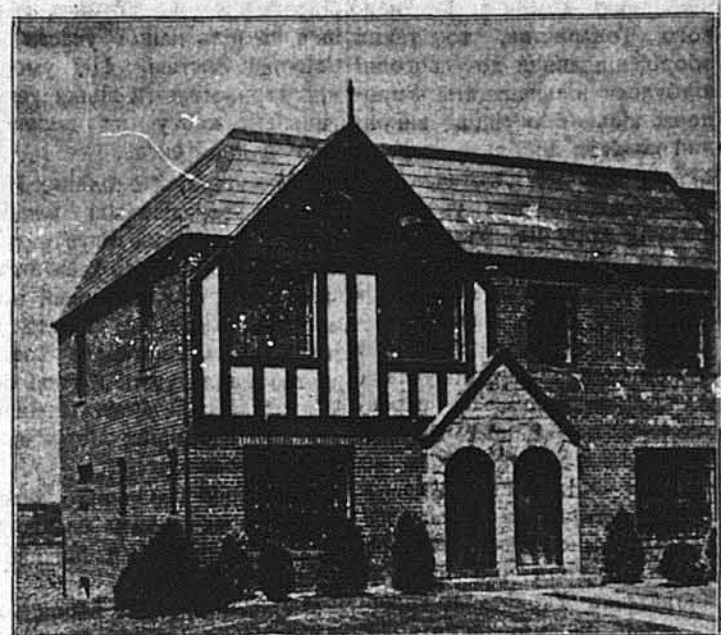
Мілертон є прийнятний і легкий до зажиття. Мілертон дає найкращі успіхи, коли його аживається тільки в нечистоті, а тоді аживається його або зараз перед нічним сном, або по вставанні рано. Мілертон не виробляє привички. ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА \$1.00 вистає майже на цілий місяць. Спеціальна оферта читачам "Свободи":

1 | \$1.00 за одну коробку Мілертону
1 | \$1.50 за дві коробки Мілертону
1 | \$2.00 за три коробки Мілертону

Пішіть за цінами Мілертону у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.

WELCOME HOMES

148 -- 150th St., and Worlds Fair Blvd., FLUSHING, L. I., N. Y.

Доми на 5 і 6 кімнат з великою відпочивальнею, сонячним ганком і гаражем. Ціна \$4,990 і вище. Моргедж Федеральної Мешканевої Адміністрації на 4 1/2%. 5 блоків від Світової Вистави. До стай "Ай-Ар-Ті", "Бі-Ем-Ті" або до "Ел" 2. Есено в Флашингу можете йти пішки або іхати "босом". Каналізація, Хіміки, дорога — вже закладені й заплановані. Парцелі прибрані корчами й деревами. Доми збудовані з цегли й граніту й мають вікна з залізними рамами. Модерна кухня, з газовою пліткою й багатьма шифлидами, виложена лінолеумом. Гарна виложена кафлями купальня з усіми модерними фікстурами. Підостатком скриток на одній й електричних сполук. Оливні піч і дві ванни до прання в сутеринах.

Відпочивальня в сутеринах уже викичена. Доми покладені в розвинутий околиці, коло Кісена Парку. Як Світова Вистава буде закрита, ці дом побудуть при самому вході до плянованого парку Флашинг Медовз. Коли хочете відвідати ці дом, беріть поїзд "Бі-Ем-Ті" або "Ай-Ар-Ті" до Флашингу і йдьте до стай Мейн Стріт, а потім "босом" Q 44 до World's Fair Boulevard або 60th Ave. та перейдіть до 148. вул. до Велком Гомз. Пошто платити в місті високий чини за малий апартамент, коли за \$37.58 місячно ви можете бути власником дому в одній з найкращих передмість Ню Йорку. В цій сумі вже зачислений процент і рата від моргеджу, податки, оплата за воду й аскурацію.

ВІДВІДАЙТЕ ЗРАЗКОВИЙ ДІМ НИНІ!

НАЙДУТЬ ПОСАДУ

Українська гр.-кат. церков Успення Пречистої Липи Марії пошукує ДЯКОВНИЧЕЛЯ, котрий потрапить провадити хор, давати представлення й концерти, а зарозом і провадити дикторство в церкві. Згода після умови. Посада до обіжнтя сейчас. Зголошення прошу слати на адресу: представника: V. Valchonsky, California, Pa. 123-7

ПОТРЕБА ГОСПОДИНІ ДОМУ

Може бути невіста середніх літ з дитиною. Голоситися до: N. KUSHNER, 5224 Church Ave., near East 53 St., Brooklyn, N. Y.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ ЛОНЧ ВАГОН (LUNCH WAGON)

Ціна \$4,000.00. Приступні умови. Голоситися на місце бізнесу: 4672 METROPOLITAN AVENUE (cor. Woodward Ave.) RIDGEWOOD, L. I., N. Y.

Хотів би винаймати одну або дві КОМНАТИ на фармі для своєї дитини й 4 дітей від 15. літ до 20. сервію. Мусить бути не далше як 100 миль від Ню Йорку. Прошу подати інформацію й свої умови до: UKRAINIAN LAWYER, c/o SVOBODA 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИХАЙЛО КАНЮК

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК 2321 W. CHICAGO AVE. CHICAGO, ILL. Модерна каплиця. Добра обслуга. Ціни приступні для ВСІХ. Телефон: Armitage 4575. Тел. до дому: Seelye 0298.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК Без ріжнців, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга широкі і тесна. — Офіс: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

Новий